

D/190/12.00.01.03/2025

Uuraisten kunnan perusopetuksen koulujen järjestyssääntöjen päivittäminen mobiililaitteiden käyttöä koskien

Eduskunta on 29.4.2025 hyväksynyt lakimuutoksen, joka koskee puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä perusopetuksen oppitunneilla. Laki astui voimaan 1.8.2025 ja opetuksen järjestäjien tulee päivittää omat järjestyssääntönsä lakimuutoksen mukaisesti elokuun alkuun mennessä. Perusopetuslain 29 §:n 4 momentin mukaan oppilas ei saa käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon taikka 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.

Uuraisten kunnassa järjestyssäännöt on päivitetty osana lukuvuosisuunnitelmien hyväksymistä 6.11.2024 § 107. Alakoululaisten osalla on päätetty, että puhelin pidetään äänettömällä repussa koulupäivän ajan ja sitä käytetään vain aikuisen luvalla. Yläkoululaisten osalta on päätetty, että puhelin pidetään äänettömällä ja opettajan ilmoittamassa paikassa oppituntien ja ruokailun ajan puhelinta käytetään tunnilla vain aikuisen luvalla. Uuraisten koulujen järjestyssäännöt ovat siten tältä osin yhteneväisiä lainsäädännön kanssa.

Laki ei kiellä puhelinten ja mobiililaitteiden käyttöä esimerkiksi välitunneilla, ruokailussa tai muuna opetuksettomana aikana. Lain mukaan järjestyssäännöissä on kuitenkin määrättävä puhelinten ja mobiililaitteiden käytöstä koulupäivän aikana muulloin kuin oppitunneilla, jolloin lakimuutos mahdollistaa laitteiden käytön rajoittamisen tai kieltämisen. Opetushallitus on 30.4.2025 antamassaan suosituksessa kehottanut kouluja kieltämään mobiililaitteiden käytön järjestyssäännöissään kokonaan myös ruokailun aikana sekä rajoittamaan tai kieltämään käytön välituntien, siirtymien ja muun opetuksettoman ajan osalta. Uuraisten kunnan koulujen järjestyssäännöt eivät kiellä mobiililaitteiden käyttöä yläkoululaisilta välituntien, siirtymien ja muun opetuksettoman ajan osalta.

Mobiililaitteella tarkoitetaan kannettavaa digitaalista laitetta, joka soveltuu tiedon tai median käsittelyyn tai langattomaan tiedonsiirtoon. Tällaisia laitteita ovat esimerkiksi matkapuhelin, tabletti, kannettava tietokone tai puettava laite kuten kuulokkeet, kellopuhelin tai älykello. Perusopetuslaissa tarkoitettu mobiililaitteiden säilytyspaikka voi olla esimerkiksi oppilaan oma laukku, puhelinparkki, lukollinen kaappi tai muu siihen soveltuva paikka, johon oppilaat veloitettaisiin luovuttamaan mobiililaitteensa.

Järjestyssäännöt ohjaavat kaikkea koulutusta koskevan lainsäädännön nojalla järjestettyä koulujen ja oppilaitosten vuosisuunnitelman mukaista opetusta ja siihen liittyvää toimintaa. Esimerkiksi perusopetuslain piiriin kuuluvassa opetuksessa järjestyssäännöt koskevat näin ollen myös esiopetusta ja valmistavaa opetusta.

Perusopetuslain 47 a § mukaan opetuksen järjestäjän tulee edistää kaikkien oppilaiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua koulun toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä oppilaiden asemaan liittyvistä asioista. Oppilaille tulee järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien sekä koulun järjestyssäännön valmisteluun.

Opetuksen järjestäjä päättää, miten osallistaminen toteutetaan. Osallistaminen voi koskea opettajia, oppilaita, muuta henkilökuntaa ja huoltajia. Tärkeää on huomioida oppilaiden ikätaso sekä käyttää käsitteitä, jotka ovat selkeitä ja ymmärrettäviä kaikille. Järjes-

tyssääntöjen pohjalta opettajat voivat yhdessä oppilaiden kanssa laatia myös luokka- tai ryhmäkohtaisia käytänteitä.

Järjestyssääntöjen rikkominen voi johtaa koulun kurinpitokeinojen käyttämiseen. Perusopetuslain 36 §:n mukaan koululla on oikeus puuttua oppilaan käyttäytymiseen kurinpäädollisin keinoin, kun oppilas rikkoo koulun sääntöjä, käyttäytyy epäasiallisesti tai laiminlyö velvollisuuksiaan. Järjestyssäännöt sisältävät yleisiä koulussa noudatettavia sääntöjä. Rehtorin ja opettajan tulee puuttua lainsäädännön vastaiseen käyttäytymiseen, vaikkei järjestyssäännöissä asiasta määrättäisi.

Valmistelija/lisätietoja: peruspalvelujohtaja Jouko Nykänen, p. 040 589 1277

Peruspalvelujohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta päättää käynnistää oppilaiden, vanhempien ja koulu yhteisön kuulemisen koulujen järjestyssääntöjen päivittämiseksi mobiililaitteiden käytön osalta.

Päätös: Sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Toimenpiteet: Tiedoksi: koulut, kunnanhallitus.